

HRVATSKO
KATOLICKO
SVEUCILIŠTE
ZAGREB
UNIVERSITAS
SCHOLASTICA
CATHOLICA
CROATICA
ZAGABRIA

Detaljni izvedbeni plan

Akademski godina: 2025/2026	Semestar: Zimski
Studiji: Psihologija (R) (izborni) Povijest (dvopredmetni) (R) (izborni) Povijest (dvopredmetni nastavnici) (R) (izborni)	Godina studija: 1

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU

Naziv kolegija: Osmanlije i hrvatske zemlje tijekom 16. stoljeća

Kratica kolegija: IZBD186

Status kolegija: Obvezni	ECTS bodovi: 6	Šifra kolegija: 218332
-----------------------------	----------------	------------------------

Preduvjeti za upis kolegija: Nema

Ukupno opterećenje kolegija

Vrsta nastave	Ukupno sati
Predavanje	30
Seminar	15

Mjesto i vrijeme održavanja nastave: HKS – prema objavljenom rasporedu

II. NASTAVNO OSOBLJE

Nositelj kolegija

Ime i prezime: Kekez Hrvoje

Akademski stupanj/naziv:	Izbor: redoviti profesor
--------------------------	--------------------------

Kontakt e-mail: hrvoje.kekez@unicath.hr	Telefon:
---	----------

Konzultacije: Prema objavljenom rasporedu

Suradnici na kolegiju

III. DETALJNI PODACI O KOLEGIJU

Jezik na kojem se nastava održava: Hrvatski

Opis kolegija

Tematski gledano tijekom nastave na predmetu obrađuje se niz društvenih, ekonomskih, vojnih i političkih procesa i događaja, te promjena državnog modela do kojih je došlo tijekom 16. stoljeća kao direktnih i/ili indirektnih posljedica sve veće osmanske opasnosti i prisutnosti na hrvatskim teritorijima. Fokus nalazi se prostori srednjovjekovne Slavonije i sjeverni krajevi srednjovjekovne Hrvatske, tj. zapadni prostori Savsko-Dravskog međuravnja, a u Hrvatske sve do podvelebitskoga primorja. Tako se tijekom nastave razmatraju niz događaja, te povijesnih fenomena i procesa kao što su posljedice osmanizma na hrvatske zemlje, potom obrambena pregnuća zemalja Krune Sv. Stjepana u protu-osmanskom obrambenom ratu kroz političke, institucionalne i teritorijalne promjene tijekom trećega desetljeća 16. stoljeća, ali i formiranje protu-osmanske vojne granice sredinom 16. stoljeća. Štoviše, tijekom nastave razmatraju se kontekst, uzroci, posljedice i smjerovi raseljavanja stanovništva u doba osmanske ugroze, ali i promjena tijekom promatrana razdoblja poput diplomatskih aktivnosti na višoj i nižoj razini, špijunaža i kontakata pograničnog stanovništva, te graditeljstva. Također, tijekom nastave proučiti će se pojava i širenje crkvene reformacije te seljačke bune u kontekstu osmanskih provala i opasnosti na hrvatskih zemalja poput pitanja osmanske ugroze i raseljavanje tijekom 16. stoljeća, potom skupnih identiteta i socijalni status hrvatskih raseljenika, te opasnosti na seljačke pokrete i reformaciju na hrvatskim povijesnim zemljama. U sklopu kolegija obraditi će se i niz vojnih tema poput tipologije vojnih operacija tijekom 16. stoljeća, ali i kolanka informacija i špijunaža na granici tijekom 16. stoljeća, potom značaj Bečkog savjetovanja i sabor u Brucku na Muri, kada je ugovoren mir s Osmanima početkom 1590-tih. Štoviše, u sklopu kolegija obraditi će se (kroz primjere) pitanje rata i diplomatskih aktivnosti, te pitanje opasnosti i prebjega na hrvatske zemalje.

Očekivani ishodi učenja na razini kolegija

1. Objasniti temeljne historiografske pojmove iz hrvatske povijesti iz razdoblja 16. stoljeća.
2. Vrednovati temeljne pojmove i terminove iz hrvatske povijesti iz razdoblja 16. stoljeća.
3. Razlikovati procese povijesti iz razdoblja 16. stoljeća sukladno historiografskim pristupima i istraživačkim metodom.
4. Analizirati utjecaj čimbenika i kauzalnost povijesnih procesa 16. stoljeća.
5. Napisati jasan i strukturiran pismeni rad s obilježjima znanstvene objektivnosti i etičkih načela.
6. Održati jasno i strukturirano složeno usmeno izlaganje.
7. Pridržavati se etičkih načela u radu.

Literatura

M. Kruhek, *Krajiške utvrde Hrvatskog Kraljevstva*, Zagreb, 1995., 1-382; G. Pálffy, *The Kingdom of Hungary and the Habsburg Monarchy in the Sixteenth Century*, Cambridge, 1994.

Obavezna

N. Štefanec, *Država ili ne. Ustroj Vojne krajine 1578. godine i hrvatsko-slavonski staleži u regionalnoj obrani i politici*, Zagreb, 2007. (odabrana poglavlja); T. Pálosfalvi, *From Nicopolis to Mohács. A History of Ottoman Hungary*, Budapest, 2005. (odabrana poglavlja).

Dopunska

Način ispitivanja i ocjenjivanja

Polaže se DA

Isključivo kontinuirano praćenje nastave NE

Ulazi u prosjek DA

Preduvjeti za dobivanje potpisa i polaganje završnog ispita

Redovito pohađanje nastave – prisutnost na najmanje 70% nastave prema studijskom programu i izvedbenom nastavnom planu;

Uredno izvršene seminarske obveze – pripremljeno izlaganje te predana i prihvaćena pismena verzija seminarskog rada;

Stjecanje minimalnog uspjeha od 35 % tijekom nastave unutar zadanih nastavnih aktivnosti – ostvareno kumulativno.

Brojčana ljestvica ocjenjivanja studentskog rada je:

- nedovoljan (1) – 0 do 49,9 %
- dovoljan (2) – 50 do 64,9 %
- dobar (3) – 65 do 79,9 %
- vrlo dobar (4) – 80 do 89,9 %
- izvrstan (5)** – 90 do 100 %

Način polaganja ispita

Način stjecanja ocjene:

1. **Nastavne aktivnosti** – 70 % ocjene
 1. seminarske obveze – 30 %
 2. eseji – 20 %
 3. aktivnost na nastavi – 20 %

1. **Završni ispit** – 30 % ocjene (*za prolaz je nužno riješiti 50 % ispita*)

pismeni ispit – 30 %

Način ocjenjivanja

Nastavne aktivnosti – seminarski rad; seminarsko izlaganje; eseji; aktivnost na nastavi.

Završni ispit – pismeni.

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava za prijenos bodova

VRSTA AKTIVNOSTI	ECTS bodovi - koeficijent opterećenja studenata	UDIO OCJENE (%)
Pohađanje nastave	1.2	0
Seminarski rad	1.44	30
Esej	0.96	20
Aktivnost na nastavi	0.96	20
Ukupno tijekom nastave	4.56	70
Završni ispit	1.44	30
UKUPNO BODOVA (nastava+zav.ispit)	6	100

Datumi kolokvija:

Datumi ispitnih rokova:

IV. TJEDNI PLAN NASTAVE

Predavanja

#	Tema

1	Uvodno predavanje.
2	Pad srednjovjekovnog Bosanskog Kraljevstva.
3	Obrana zemalja Krune Sv. Stjepana krajem 15. i početkom 16. stoljeća.
4	Cetingradski sabor 1527. godine.
5	Osmanska ugroza i raseljavanje tijekom 16. stoljeća.
6	Skupni identiteti i socijalni status hrvatskih raseljenika.
7	Tipologija utvrđnog graditeljstva tijekom 16. stoljeća.
8	Kolanje informacija i špijunaža na granici tijekom 16. stoljeća.
9	Osmanska opasnost, reformacija i hrvatske zemlje.
10	Osmanska opasnost i seljačke bune.
11	Odluke Bečkog savjetovanja i sabora u Brucku na Muri.
12	Izgradnja kupske linije obrane do početka 1590-tih.
13	Rat i diplomatske aktivnosti – hrvatski primjeri iz 16. stoljeća.
14	Ratna opasnost i prebjeci tijekom 16. stoljeća.
15	Zaključno predavanje.

Seminari

#	Tema
1	Podjela tema i predstavljanje povijesnih izvora.
2	Slavonsko plemstvo i osmanska ugroza nakon pada Bosne 1463. godine.
3	Seminarski rad – stanje istraženosti I.
4	Bitka na Krbavskom polju 1493. godine
5	Seminarski rad – stanje istraženosti II.
6	Pad Klisa 1537. godine.
7	Seminarski rad – stanje istraženosti III.
8	Ratna opasnost i prebjeci tijekom 16. stoljeća.
9	Seminarski rad – stanje istraženosti IV.
10	Gradnja i uloga sisačkog kaštela.
11	Izlaganje seminarskih radova.
12	Izlaganje seminarskih radova.
13	Izlaganje seminarskih radova.
14	Izlaganje seminarskih radova.
15	Završni seminar.